

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:

Főter, Hermann-utvar 1. emelet,
a külső folyosón.
Bérmontelen leveleket csak ismert
közli fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Főter, a törvényszék mellett Neumann-
háznak utcára nyúló helyiségében.

Hirdetések díjazásáról szerint.
Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap
utáni szám 3 kr.

Meg. lon hétfőn és ünnepek után is

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz hordva:
Egy évre 12 fr.
Fél évre 6 fr.
Negyed évre 3 fr.
Egy hónap 1 fr.

Videkre postán küldve:

Egy évre 14 fr. — kr.
Fél évre 7 fr. — kr.
Negyed évre 3 fr. 50 kr.
Egy hónap 1 fr. 20 kr.
Hirdetések helyben ártanak.

Falk az aradi választókhoz.

Arad, október 30.

Tisztelt választóimhoz! Elutazásom pillanatában nem tehetem, hogy, szí-
vem sugallatát követve, őszinte köszö-
netet ne mondjak azon kitűnő fogad-
tatásért és a szíves jóindulat azon
számos tanubizonyosságért, melyben —
még pedig pártkülönbség nélkül —
engem ez alkalommal is részesíteni
méltoztattak. Kénytelen vagyok hálám
kifejezésére ezen utat választani, mert
nem volt lehetséges, miként máskor
tenni szoktam volt, a hivatalos látó-
gatásokon kívül tisztelt választóimnak
legalább egy részét egyenként fölke-
resni, ittlettem rövid ideje majdnem
kizárólag azok által lévén igénybe
véve, a kik ügyekben tanácsomat
vagy támogatásomat kikérni jöttek.
Kötelességemnek fogom tartani ezen
mulasztást helyrehozni, mihelyt ismét
tisztelt választóim körében megjelenni
szerencsém leend.

Falk Miksa.

Pártélet Aradon.

Arad, október 30.

A politika a társadalomban szüle-
tik és mégis választalat von a társa-
dalmi életben. A különböző politikai el-
vek, a meggyőződés reakcióját támaszt-
ják, mely által a közélet egyik kasztja
szembe helyezkedik a másikkal és ki-
ki annál jobban védi álláspontját, mi-
nél erősebb támadások érik a törhet-
len ragaszkodást, mely az elvhűség
symboluma volt mindig.

Az ily támadt pártélet aztán abban
az arányban marad a szó nemesebb
értelmében annak, a mint az egymás-
sal szemben álló elemek intelligenciája
az érintkezésben és az érvelésben bi-
zonyos modorra kötelez.

A maradiságnak itt is meg van az
a hátránya, hogy régi szokásokhoz ra-
gaszkodva, mindinkább ellentétbe jön
a haladottabb izlés követelményeivel
és éppen akkor, midőn kifakadásaiban
meggyőzni akar, csak szenvedélyesnek
látszik, rokonszenvre számítva ellen-
szenvet ébreszt, és az általános igaz-
ságok érvényre jutását kétsélteti abban
a hangban, melyről már olyan régen

elmondták a tulhaladottság sententiá-
ját azzal, hogy a ki kiabál, annak nin-
csen igaza.

A pártok egymás elleni küzdelme
Magyarországon az utóbbi pár év alatt,
hogy úgy mondjuk — tolerancia te-
kintetében — nagyon sokat haladt.
És ez első sorban abban leli magya-
rázatát, hogy minél tisztultabb felfo-
gásban kerülnek az eszmék felszínre
egymással szembe, annál több tért
foglalt el a sajtó és a szóbeli forum
vitáiban a tárgyilagosság.

Egyes esetekben még ma is talál-
kozunk kiabáló elemekkel és szinte ar-
ticulálatlan hanggal az irmodorban,
de ez — hálá mindinkább fejlődő
közműveltségi viszonyaink befolyásá-
nak — ma már ritka, és leginkább
olyan vidékeken és a napi sajtó azon
productumaiban burjánzik még, a hol
a javulás kilátása nélkül azt a resig-
náló epithetont kell találnunk elismer-
nünk, hogy minden társaságnak olyan
vezérelelei és hirlapjai vannak, a mi-
lyent önmagában megérdemel.

Nem egyszer volt alkalmunk eb-
ben a tekintetben, Arad városára
utalva, megjegyezni, hogy itt a poli-
tikai pártok élete a társaságban és
igen elenyésző kivétellel a sajtóban is
distinguált színvonalon áll.

Ecclatáns példa reá Arad város
orsz. képviselőjének mostani itt idő-
zése. Nap, nap mellett a tanunk,
hogy mi vagyunk a legkevésbé azok,
kik pártunkat és annak vezérőfiai
amolyan noli me tangere-féle alakok-
nak tartanók, s érzékenységünkben is
mindig elmegyünk addig a határig,
a meddig a character és a tisztesség
érintetlenül haladhat. Az atqueque
elől sem térünk ki, ha elveinkről van szó;
elnézést pedig sohse várunk.

Igy hát a Falk beszámolójának ac-
tusát sem tekinthetjük olyan episod-
nak, mely a választók és a sajtó előtt
critica tárgyát nagyon is nem képez-
hetné. Minden nyilvános actus maga-
mával hozza ezt.

És éppen ezért most, midőn Arad
város választóit láttuk szabad elhatá-
rozásuk szerint bizalmuk manifes-
tálni Falk Miksa működése iránt,
melyről beszámolt, most, midőn con-
statálhatjuk az aradi ellenzéki sajtó
tárgyalás, higgadt magatartását az
aradi politikai mozgalmak és minden-
esetre monumentális jelenségével szem-

ben, — már csak a pártélet általános
haladásának szempontjából is — örö-
mel regisztráljuk e tényeket. És midőn
ezt teszszük, az indító okot főleg ab-
ban találjuk, hogy Aradon a pártélet
azon a magas nívóan áll, mely Arad
város intelligens közönségét és poli-
tikai vezéreleleit önmagában meg-
illeti.

(tt.)

Vármegyei tisztviselő választása titkos
szavazat után nem történhetik. A „Magyar
Közigazgatás” szerint ily értelemben határozott
a belügyminiszter Baranya megye főis-
pánjához az 1883. évi 62.709. sz. a. intézett
alábbi rendelkezésben: A kormányzatára bízott
megye törvényhatósági bizottságának f. évi ok-
tóber hó 3-án tartott rk. közgyűléséről szer-
kesztett jegyzőkönyvben 481. sz. a. foglalta
határozat indokából, mely szerint Simonfalvi
János bizottsági tagnak a titkos szavazás beho-
zatalára vonatkozó indítványa előkészítés és a
legközelebbi közgyűlésre leendő jelentéstétel vé-
gett az állandó választmányának kiadott: saját
tájékoztató végett figyelemztetni kívántam cime-
del, hogy minint a titkos szavazás alkalmazá-
sának esakis a törvényekben világosan előírt
esetekben van helye, minden más esetben pe-
dig a szavazás nyilvánosan, tisztújításkor pedig
különösen az 1870. XLIII. t.-cz. 69. §-a értel-
mében a főispán által kinevezett egy vagy több
küldöttség előtt, a szavazók nevének és szava-
zatának feljegyzésével kell, hogy megjeljenek:
— szíveskedjék az iránt érő feljegyzéssel lenni,
hogy a törvényvel ellenkező s tehát általam
nemcsak jóvá nem hagyható, hanem hivatalból
megsemmisíteni kellő határozat ne hozassék; a
mennyiben pedig mégis ilyen, törvényesség
szempontjából kifogás alá vehető határozat ho-
zatnék, az hozzám azonnal fölterjesztessék.

Antisemita értekezlet. Az országgyűlési antisemita képviselői által egybehívott bizalmas értekezlet
pénteken folyt le Budapesten számos vidéki elvbírt
jelenlétében. Az értekezleten a merseket ellenzéki anti-
semisták részéről Istóczy Győző, a független-
ségi 48-as antisemita részéről Verhovay Gyula
képviselek elnököltek. A végrehajtóbizottság tagjai,
a merseket ellenzéki antisemita részéről Dr. Andre-
n székely Gyula, Cseuzy Pál, Istóczy Győző, dr.
Kovácsy Ferenc, dr. Nándori el főnök, a
függetlenségi és 48-as antisemita részéről Öndy
Géza, Dr. Rácz Géza, Szemerecz Emil, Vadnay
Andor, Veress József és Verhovay Gyula.
A bizalmas értekezlet a két ellenzéki iránylatnak meg-
felelőleg, s az elvi álláspont különös hangsúlyozásával
két külön, azaz merseket ellenzéki antisemita és füg-
getlenségi 48-as antisemita pártként való szervezkedé-
séhez hozzájárult, kimondván egyúttal azt is, hogy
egyik a jövő választásoknál különösen támogatni
fogják. E célból szabatosabb körvonalozásra s a pár-
tprogram megállapítására, a végrehajtó bizottság
manifestumot fog kibocsátani s a kerületeket felhívja,
hogy a végrehajtó bizottsággal összeköttetésbe lépjenek.
Végül a pártja, a hivatalos pártfőhelység s a kerü-
letek viszonyait beszéltek meg.

Quota deputatiók. A magyar pénzügyi-
és kereskedelemügyi minisztériumok kebelében
— mint a „Bud. Corr.” értesül — a mindkét
részről regnicolaris quota k üldöttsége k tárgyalásához meg-

kívántató összes kimutatások és előterjesztések
teljesen előkészítve, úgy, hogy a regnicolaris
küldöttségek tanácskozásiának, a legközelebbi
hetek folyamában való megkezdését magyar
részről mi sem akadályozza. — A küldöttsé-
gek ennélfogva tárgyalásait — ha az osz-
trák kormány, illetve quoda-deputatio ehhez hoz-
zájárul — november vagy deczember folyamán
Budapesten megkezdhetik.

A kiegyezés és a csehek. A „Narodny
Listy” constátja, hogy a csehek követeléseinek
megvalósítására alig van kilátás. Dun-
a j e w s k y miniszternek a cukoradó és
bankügyi bizottságban tett nyilatkozatai után.
A miniszternek Bilinski indítványára
tett nyilatkozata nagyon elkedvetlenítette a
jobboldalt. Ha a kormány Bilinski indítvá-
nyát ellenzi, akkor azokat nem érvényesít-
hetni, mivel ezért nem akarják az egész
bankjavaslatot megbuktatni. A helyzetet na-
gyon nehezíti az, hogy a baloldal az
összes kiegyezési javaslatok változatlan el-
fogadását határozta el. — A cukor-
adóra vonatkozólag reménylik, hogy a
pénzügyminiszter nem fog erős ellentál-
lást kifejteni, csak az a nyugtalanító, hogy
Dunajewsky kijelentette, miszerint meggyőző-
dése, hogy a magyarok nem egyeznek bele
a fogyasztási adónak 10.50 frtban való meg-
állapításába. Az általános vélemény az, hogy
a magyarokat nem lehetséges engedékenységre
bírti, mert a kormány nem nyújthat semmi-
féle compensatiót. A magyar sajtó magatartása,
még pedig úgy a kormánypárti, mint az el-
lenzéki, szemben Bilinski javaslataival, nagyon
consternálta a jobboldalt. A magyar sajtó hang-
jának élessége, különösen azon megvetés és há-
nyavettség, melylyel a jobboldaltól és első sor-
ban a csehekről nyilatkoztak, még a legméréske-
tebb képviselőket is bosszantotta és elkeseri-
tette. A jobboldalon általános vélemény, hogy
a magyarok dolyfele határt
nem ismer, és hogy külön-
ösen ezen esetben messzebb
ment, mint a mit a bankjavas-
lat igazoltatna. A többség egy kiváló
vezetője úgy nyilatkozott, hogy a magya-
rok Ausztriát magyar tarto-
mánynak kezdik tekinteni. E-
mellett a jobboldalon mindinkább terjed
a pessimistius fölfogás és attól tartanak, hogy
a magyarok ollenállásának még jelentékeny
következményei lesznek. A „Narodny Listy”
nyilatkozata szerint a csehek e tekintetbeni
reményei elenyésztek.

Ellenzéki bírálát Falk be- számolójáról.

Arad, október 30.

(b. l.) Igen jogosnak és természetesenek
találjuk, hogy Arad város ellenzéki polgárai-
nak vezérei azon mely és felismerhető hatást,
melyet Falk képviselő ur remek beszámoló be-
széde a pártkülönbség nélkül megjelentet-
választóközönségre gyakorolt, erős critica ál-
tal ellensúlyozni, gyöngíteni törekednek.

tott hozzá számítézetése szomorú helyéről. Nem
is értesíté szándékáról. Meglepni akarta . . .

Darvasék lakása előtt csinos fogat állott
meg, melyből egy magas termető nő szál-
lott ki, gyermekét keblére ölelve. Darvasné
volt. Visszafajított lélekzettel rohant inkább
mint ment föl a lépcsőn. Egyenesen férje
lakosztályára felé irányzta lépteit. Csendesben,
nehogy gyanít keltsen a zaj, kinyitja az ajtót,
félre tolja az előszoba színes függönyét és a
— szoba üres. Férje nincs itthon. Szomoruan
odaveti magát a pamplagra. Biztosra vette,
hogy itt találja őt. És most e csalódás leverő-
je hatott kedélyére. Be fogja várni urát,
gyermekét apját. Nem érdekli semmi a szo-
bában, hiszen ami szívet legközelebből ér-
dekli, az nincs itt. Oda fektetve szép fejét a
puha vánkora. Ekkor a kis hébé, a ki ott
játszadozók a pamplag másik végén, a szeglet-
ből hosszú fehér galandot húzott elő. A nő-
nek, ki boldog örömmel kísért a gyermek
játékát, szemébe ötlék a galand. Kíváncsian
odahajlik gyermekéhez és segít neki kibuzni
azt az ismeretlen valamit, a mi a galand vé-
gén lehetett. Kékes k ö t é n y volt. Nyug-
talan gondolat támad a különben is igazolt
nő kedélyében. Férje dolgozó szobájában egy
kötény.

Hogyan került ez ide? Ha valaki okot
keres, talál is gyorsan. Ez a kötény valakié
és az a valaki maga feleltetett itt. Eleinte visz-
szaremegett a gondolatról is; de a magyaráza-
tot kell találnia. Férje megcsalta?

Észrevétlenül betoppan a férj, lázas
örömmel fut nejehez, hogy keblére ölelje. De
a nő büszkén eltolja magától és mint ta-
lányt, odanyújtja a kékes kötényt. A férj
épp oly kevéssé tudta megfajteni a különös
talányt, mint neje.

Csak elmosolyodott és nézett, nézett,
hosszan azokba a gyönyörű szép szemekbe.

A helybeli függetlenségi és 48-as párt
lapjában Müller Károly ur, a pártnak az el-
lenfél által is tisztelt előke gyakoralja e jo-
gos és természetszerű criticát és el kell ia-
mernünk, bármily élesen, de tárgyilagosan
és töle elvárt lovagias módon, mely a hig-
gadt eszmésérét nemcsak lehetővé, de kelle-
messé teszi.

Az „amicus personae, inimicus rei” (a
személy barátja, a tárgynak ellenese) elve
alapján, legyen nekünk megengedve a Falk
ur beszámolója fölött megjelent első bíráló
cikkre igénytelen megjegyzéseinket hasonló
tárgyilagossággal megtenni.

A beszámoló alakisságára nézve minde-
nekelőt azt állítja cikkíró ur, hogy Arad
város ez idő szerinti képviselője „nem mon-
dott semmi egyebet, mint egy hosszadalmas,
egy-két pikans vonatkozással átszótt beszédet,
melyet egy félig üres teremben még
nehezebb végig hallgatni, mint másnap az
újságokból olvasni.”

Ezen állítás téves voltát nekünk tulaj-
donképpen ki sem kellene mutatnunk, mert
cikkíró ur maga írja néhány sorral
előbb azt, hogy „Falk Miksa ur egyéni-
sége, helyzete s az érdeklődést méltán föl-
keltő jelenlegi külpolitikai helyzet, mind hoz-
zájárult ahhoz, hogy polgártársaink kíváncsi-
ságtól eltelt kebellet zárandokolja-
nak meghallgatni beszámolóját.”

Tehát vagy odazárandokolta k
polgártársaink a beszámoló meghallgatására,
vagy félig üres volt a terem. Mind a
kettő együtt nem lehetett való, mert egyik
kizárja a másikat. Mi azt mondok vagyunk,
hogy a zárandokolás az igazi, mert
a háromszáznál több ülőhely közt egy sem
volt üres, azonkívül majdnem annyi álló kö-
zönséget láttunk, eltekintve attól, hogy a kar-
zat is szépen megtelt kíváncsi hölgyközön-
séggel.

Mi pedig azt illeti, hogy a hosszadalmas
beszédet „nehezebb volt végig hallgatni, mint
másnap az újságokból kiolvasni”: a történelmi
hűség kedvéért constátálnunk kell, miszerint,
habár a gázcsillárok valami véletlen baleset
következtében egy ízben majdnem teljesen el-
aludtak és a közönség meg a szónok három-
negyedrészt sötétségben maradt, mindenki
egy szívvél és lélekkel azt kiáltotta: „halljuk
tovább”, „halljuk végig!” és a közönség
legeslegnagyobb része a sötétség dacára
végig maradt is ottan, feszült figyelem-
mel és kíváncsisággal hallgatván meg leg-
utolsó szóig a beszámolót, mi legalább is
nem látszik azt igazolni, hogy nehéz lett
volna végig hallgatni a beszédet.

A mit cikkíró ur pártunk „hivatalos

De az asszonyt e nyugalom még csak in-
kább ingerlé. Tehát igazán megcsalta férje.
Tehát el van árulva szerelme Nincs
elárulva. Darvas nem akarta megbüntetni ne-
jét a könnyelmű gyanúsításért. Már napok
óta távol van a fővárostól hivatalos dol-
gai miatt. — Neje, midőn a Zugligetbe
ment, lakása kulcsait magával vitte, és így
irodaszolgája dolgozó szobájába szorult. Hogy
a kötény miképpen került oda, azt kalandos
hajlamu inasa magyarázhatná meg legvilá-
gosabban.

Kibékültek. Ne legyünk tanui sem a nő
szerelményeinek, sem a kiegyesztelődésnek.
Férj és nő egymásra borultak. Forró csók-
jaik édi síték meg a viszontalás boldogságát.
De az a kötény, az volt a cholera tehe-
tetlen boszúja. Az se sikerült. Most már
igazán mehetett.

*

A történetkában a cholera a rosz szelle
met képviseli. Ha majd századok múltán egy
második Heinrich Gusztáv támad, az majd ki-
mutathatja éppen úgy, mint a miénk, aki
csak minap criticálta meg a „Tannhäuser”-t,
hogy ez a történet nem — történeti, hanem
„mondai” alapon nyugszik.

Gesati Armin.

Holmi egymás.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —
Enyészetről beszéltem az elmúlt héten.
Nos pedig ama köz.(ön)eseg) épületek nem
dültek romba, sőt . . .
Képeztünknek a pénzügyi palota mellé,
(melynek jelenleg sem pénze, sem ügye), egy
másik palotát: a Csanádi Vasut palotáját kell
varázsolnia. Nem is képeztél az, de tény.
Csak nagyon kevés idő kell hozzá: két esz-
tendő. És mivel egy vicinális vasutat már is
terveztek, a minap meg a Marost kotorták,
hogy hajózhatóvá tegyék és továbbá, mivel

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(Október 31.)

Cholérás történet.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —
Budapest, október 29.

Tollam önkénytelenül a cholera bacillu-
sokkal agyarkodó szavát íratja le velem. Szinte
látom még azokat a pokoli tüztű szemeket,
amint szikrázó tekintetük a csufosan megalá-
zkodó férjet, mint valami futó bogarat felnyár-
sálni készült. Mintha hallanám a viharral és
dörgéssel teli szitkokat, amint az ártatlan
apuka fejére zudulnak, és látanám emberba-
ráti meglepéssel, hogyan változik át a vi-
har termékenyítő könyűzúporrá; hogyan lesz
a dörgésből gyönyörbe ringató becézgetés;
miként tűnik el abból a nagy fekete szemből
az az ördögi tűz, hogy a kiegyesztelődés és
megbánás, hitvesi szerelm mindenható tüze
lobogjon ki abból megbűvölőleg. S mindez
miért? A szem pokoli tekintete, a villámlás,
a menydörgés miért? Bizony, ha az a csuf
cholera meg nem látogat, hát ez se történt
volna — tűn.

A dolog így történt.

Mikor Fiumében már megelégette a cho-
lera szótalan, de annál irtoztatóbb munkáját,
bizalmas tanácskozássra hívta kebelpajtását, azt
a bizonyos kasztát a fiunei halottas kamrába,
hogy megbeszélje vele a további teendőket.
E titkos enquetten elhatározta az emberek
ezen két lehetetlen sáfrja, hogy működésük
terrenuma ezután a barbár magyarok orszá-
gának éppen szíve, a híres Budapest legyen.
Neszét vették ok ugyanis annak az áldásos
állapotnak, melylyel a jó pestiek már torkig
vannak; másrészt baráti jobbot akartak szori-

tani kitűnő elvtársakkal, a budapesti közigaz-
gatási bizottság tagjaival. Ez a híres pactum
külső magyarázata. A nélkül azonban, hogy
történetemet mythiuss mezbe akarnám öltöz-
tetni; a költőiség látszatát sem hajhászom,
midőn ezen historiai nevezetességgel bíró
egyezség belső (kál, benső) érzelmi motívum-
ot állítok föl. Hiszen századok múlva egy
második Heinrich Gusztáv úgy is hebizonyít-
taná az esetben, hogy ez a mi choléránk
nem mondai, hanem történelmi alapon nyug-
szik. Nem kell féltennem tehát — árulkodá-
samat.

Aranyhullámos Dunánk szebbik partján
barna palotában boldogan tölti napjait egy
ifjú pár. Csongor és Tünde szerelme és boldo-
gsága volt szerelmük és boldogságuk. Nem
figyelték a világra, nem törődtek bajai-
val, csak önmaguknak éltek. Az ilyen felhőtlen, égi
tisztaságu boldogságnak hamar akadnak iri-
gyei. Az irigy pedig szereti magának azt,
amit irigyl. Nos tehát, azon társulatnak,
mely a fiunei halottas házban tartott érte-
kezlet eredménye volt, belső oka épp az
irigység; a bacillusok oemtojójának irigysége,
melyet lelkében a dunaparti ifjú pár boldo-
gsága ébresztett: a szerelm, mely szívében a
tündérszépségű nő iránt fellángolt. Magának
akarta. Mi természetesebb, mint hogy e cél-
ból hadi-szállását át kellett helyeznie a Duna
partjára . . .

A fővárosban futó tűzként terjedt el a hír,
hogy itt a cholera. A halál kivette bőven a
maga részét a zsákmányból; a cholera ki-
nyörtelen működése végeztéljűl Darvasék boldo-
gságának megzavarását, illetőleg Jolán el-
rablását tűzte. Ez azonban igen nehéz volt.
A boldogság, a nő hitvesi szerelmének szűzi
tisztasága áttörhetlen védőpajzsul szolgált az
ifjú párnak. Ekkor egy véletlen eset közelebb
segíté a cholérát ádáz terve megvalósulásá-

hoz. Darvasék Jenő fiacskája himlőbe esett.
A kétségbeesett apa hamarosan egyik zugli-
geti lakoskában helyezi el nejét beteg gyer-
mekével; ott, távol a főváros egészségétlen,
choleraizáló levegőjétől biztonságos lesz felgyo-
gyulása. A férjnek Pasten kellett maradnia,
hivatalos teendői ott tartottak.

A cholera tehát, noha nem általa elő-
idéztt okból, elérte, hogy a szerelmeseknek
váltniok kellett; a nő egyedül maradt. Am
hozzáférhetlen most is. Gyermeké foglalta le
minden gondolatját. Az a fekete halál már be-
vigyorgott azon a virágos ablakon. S az az
angyalzsépségű nő, a legszeretebb nő, a leg-
szeretőbb anyja odatérdeelt a piczi ágy elé,
buzgó imát rebegve a leghatalmasabb Urhoz,
segéd-hmet könyörgve ártatlan gyermekének.

És amint az a vigyorgó esontráz-arez azt
a nem mindennapi megható jelenetet látta,
megfordult és futott a házól, melyet boldo-
gságtól akart megfosztani; kebelbarátjának is
csak futásban ordította be, hogy nincs neki
több dolga itt, nem gyermekekbe és fiatal
asszonyokba, csak — anyósokba szerelmek.
A cholérát így megrendítette az a váratlan
eset. Összeomlását fenyegette tervezetéseit.
De többi „barátjai” is oly hűtlének lettek
hozzá. A fővárosi járvány-bizottság e gy-
szere csak ellene fordult. Minden össze-
esküvők ellene.

Mennie kellett. De nem adta egykönnyen
meg magát. Ha a szép asszony nem lehet
ővé, magával viszi boldogságát. Mily édes lesz
a bosszu . . .

Darvasék gyermeke fellábadt betegségé-
ből. Kis kővér arezt ismét meglátte az a
kedves rózsaszín; szeméből kiragogyott megint
az a gondatlan élenkség, az a pajkos okosság.
A fővárosban a járvány mind szorultabba
szorult. Darvasné férjére gondolt. Visszaohaj-

részéről", „muszáj-lelkességéről" mond, arra nem reflectálunk. Az olyan általános, gyógyíthatatlan betegsége az ellenzéknek: hogy csak magát tartja meggyőződés szerint cselekvő hazafias pártjának. Oly betegsége, mely a köztük leghiggadtabb férfiakra is átragad és mely alól ciklikiró ur sem tudott menekülni. Mi azért hasonlóval sohasem fogjuk viszonozni és sohasem fogjuk azt állítani, hogy az ellenzék vezéreit a népszerűség-bajházat, a képviselői mandátum könnyűen elnyerhetőségének reménye vezérli, midőn addé-leszállással, önálló hadsereggel, önálló bankkal és holmi más, ez idő szerint legalább elérhető csekélyeségekkel biztatják a könnyen hívő népet, hanem mindig készséggel elfogadjuk ismerni, hogy ők maguk is hisznek szavuk valóságában, hogy tehát a legtisztább meggyőződésből belőlük...

Térjünk tehát a ciklikiró ur érdemleges bírálatára. Képviselőnk azon érve ellenében, hogy az 5 éves mandátum azért volt szükséges többek között (többek között, mondjuk, mert a főidőket, melyek az országgyűlésen felhozhatók, nehogy ismétlésekbe essék, föl nem említtette) mivel 5 év alatt többet lehet dolgozni mint 3 év alatt: ciklikiró ur azt állítja, hogy nem lehet panasz, miszerint elég törvényt nem hoztak volna a 3 évi ctyclus mellett sem; hoztak elég nagy számmal, de sok rossz-szat s ezen az öt éves mandátum nem fog segíteni. Miért nem segítene? Azt nem fejt ki ciklikiró ur. Lehet, ha az okokat előadja, miért nem lehet öt év alatt nemcsak többet, de jobbat is producálni, mint három év alatt, mi kénytelenek lettünk volna igazat adni neki, mert tántoríthatatlan politikai meggyőződésünk dacára, egyes kérdésekben észszerű ellen-
okok által szívesen engedjünk magunkat capa-citálni. De így kénytelenek vagyunk azon nézetben megmaradni, ha igaz is lenne ciklikiró urnak abban, miszerint a három évi man-dátumtartam mellett is elég sok törvényt al-kottak, de rossz-szat: az öt évi tartam igenis hivatva lesz ezen is segíteni, mert a három évi tartam alatt, ha befejezni és életbelép-tetni óhajtanak fontos törvényjavaslatokat, azoknak érdemleges tárgyalására alig marad másfél év, az öt évi ctyclus mellett pedig ma-rad legalább három év, s így idő alatt, mégis csak jobban meg lehet azokat rágni, fontol-gatni s így jobb is lesz a törvény.

Képviselőnk azon előadása ellenében, hogy baj lévén a három évi ctyclus és baj a választási törvény hiányossága is, midőn a kettő között kellett választania, vajjon mind a két baj fennmaradjon, vagy legalább az egyik rögtön elháríttassék, hát képviselőnk inkább a három évi ctyclus megszüntetését válasz-totta: ciklikiró ur azt hozza fel, miért nem indokolta a választást, de mikor az ellenzék egy javaslatával lehetővé tette mindkét baj elhárítását, mi okból nem volt rajta, hogy mindkét baj elháríttassék? — Ugy hisszük, az öt éves mandátumnak elfoga-dása a más magában foglalja a választás in-dokolását, mert ha a választási törvény hi-nyai eddig minden három évben voltak érezhetők, ezután azonban csak minden ötö-dik évben lesznek azok: ez már magában véve, ha nem is alapos, de jelentékeny or-vos-lás a választási törvény hiányai által elő-idézett állapotoknak, mert csekélyebb mini-mumra szorítja a visszaesések ismétlődésének lehetőségét. Miért nem volt pedig rajta képvise-lőnk, hogy mind a két baj elháríttassék, mikor az ellenzék javaslatával azt lehetővé tette? Szerintünk azért, mivel sokkal köny-nyebb új törvényt alkotni, mint egy meg-

mindezeknek külön palotája létszen, nem a képzelet szüleménye, hogy a Marospart vala-mikor kiépülend. (A fűvészkertet éppen a hé-ten e m l o g e t t ü k.)

Mert folyónk nem oly elreket táplál, mint a haragos Tisza. Amaz elseperte a ráne-redező putrikát; emez nem meri megvala-dolni a leendő robustus palotákat. Fél a fias-cótól. Amaz pusztított, hogy teremten: emez békét hagy, hogy ne álljon az utban.

De háta az enyészet szele mégis fujdogál. Azok a tarka drágaságok juttatták eszembe: a virágok. Mindenütt csak koszorúk tarkasága tesz idegessé, akár Balázs Sándort a choco-lade-reclam. És ha dicserem azt, hogy a halottak napja kegyeletos ünnepe a szerető szíveknek, azt már nem dicserem, hogy a koszoru-láz modern korunknak szintén egyik betegsége. Petőfy szobránál, a leleplezőkor nagyobb értékű volt a koszorúk sokasága, mint mennyi Reményi Amerikában egy-egy hangversénnyel keresett. (Pedig sok volt az, mikor jóformán ebből épült fel a szobor!)

A meggyénél különben rendszeren folytak a dolgok, mert rendszeres közgyűlés volt, a városnál rendkívüli, mivel a pálinka-illeték (a pálinkamérők ajkán) nem ren-des dolog.

Szóval, rendkívüli ülés volt. Valami különösen hangzik e ké: rend-kívüli. Mintha a vér is gyorsabb keringésbe jutna hallatára. Mert rendszeres dolog, hogy a föld forog tengelye körül és Spanyi Lenke opera-áriát énekel olasz szöveggel magyar operetben; nem rendszeres dolog, tehát rend-kívüli, hogy az aradi academikusok az utcán szintelen szemléltetik arangirozásukat: zwik-kert hordanak hat két óta.

Nos tehát, rendkívüli közgyűlés. És mégis rendszeren folyt. Beszélt, a ki rendszeren beszélni szokott, mivel, nemde ol-vasóim megérteneek engem, hogy: Steiner se marad némi.

Neki ne homokoljanak, ő kövezni akar. Kövezni, mert biztosan tudja, hogy van pénz.

levőt, általános ismertetet módosítani, s mi-vel különösen a választási törvény módosítá-sára, vagy olyannak új alkotására, mely a nép jogérzetét, tehát az ellenzéknek is kielégíti, a mostanival tett szomorú tapasztalások után, hosszú, alapos tanulmány, minden irányba kiterjedő statisztika és holmi más adatok be-szerzése kell. A választási törvény hiányainak egyik legalaposabb remediuma többek közt pél-dául az volna, hogy a választási jogosultság le-hetőleg kiterjesztessék, azonban tanácsos: let- volna-e az öt évi ctyclusra vonatkozó törvényjavas-lat tárgyalása alkalmával egy csak egy közbevető-leg benyújtott javaslat előterjesztésekor a fontos ügytábla belemenni? Különböző bármily töké-letes választási törvényt fognak is hozni, az ellenzéknek mindaddig roppant „hiányos" lesz, míg ő nem lesz többségben; mindig lesz al-kalma, ha nem is oka, ebben keresni veresé-gének, kisebbségének indokát, és így szerin-tünk, a jelenlegi kormányának és többségnek s így Falk urnak is le kell mondanai arról, hogy e tekintetben sikerülend nekik az ellen-zék megelégedésére szert tenni, mert mindig „legundokabb" visszaesésekről fognak fantáziálni ott, hol ők a legyőzöttek, míg ellenben égit fogják magasztalni a rendet, a higgadságot, mely a miserabilis választási törvény dacára is, ott uralkodott, a hol ellenzéki képviselő lett megválasztva.

A beszámoló beszéd második tárgyra, a közigazgatási reformra nevező ciklikiró ur nem nyilatkozik az iránt, vajjon helyesli-e azt vagy nem, és ha igen, miért, ha nem, miért nem, hogy képviselőnk az e reformokat czélzó tör-vényjavaslatokat megszavazta, hanem foglal-kozik Falk urnak mellékesen kifejtett, tisztán egyéni nézetével, mely szerint ő az állami közigazgatás hive. Vajjon az állami közigaz-gatás jobb-e vagy a municipalis? Az iránt a legnevesebb jogtudósok és politikusok eltérő nézetben vannak, s ezen kérdést sem Falk, sem mi nem fogjuk hamarjában eldöntetni. Szer-intünk itt is, mint mindenhol, a közléputon van az igazság. Maradjon meg a polgárnak a tisztán közigazgatási hivatalokra nézve a választási joga, de választásukat a tisztviselő élethosszútlánra. Ez által érintetlenül marad az ezredéves alkotmányon alapuló jog és a választás időlegessége folytán származó bajok-nak is eleje vétetik.

Első czikke végén még azzal foglalkozik ciklikiró ur, mit képviselőnk a pénzügyi hely-zetről mondott. Meglepősen tartja, hogy Falk ur csak most jött rá arra, miszerint az ország pénzügyi helyzete nem kedvező, mikor ők, a jámbor ellenzéki politikusok, kikhez képest Falk ur valóságos Necker, vagy Turgot, már akkor vitatták azt, hogy nem kedvező a pénz-ügyi helyzet, midőn 3 az ellenkezőjét állította. Csak hogy itt mégis van némi eltérés. Falk kedvezőnek vélte, mert az ország hitele szilárd volt és nem számolt arra, hogy számos újabb beruházás és az általános közgazdasági válság folytán némileg kedvezőtlenre fog változni, az ellenzék jámbor politikusok azonban egyszerűen azt vitatták, hogy az ország — ipissimá verba — pénzügyi tekintetben „a tönk szélén áll." A kettő között van némi kis különbség, mert valamely országnak pénzügyi állapota lehet nem kedvező, sok kívánni valót hagyhat fenn, de azért még nagyon messzire eshet a „pén-zügyi tönk" szétől. Pénzügyi tönkről csak akkor lehet beszélni, midőn a pénzpiacon el-zárják forrásait egy államtól még egy köl-csön adására is, szóval, midőn már hitele adases az államnak, mert nem bírnak abban, hogy az adósság kamatait is képes leend megfizetni. S ez ellenében alaposan lehetett

Visszásan beszélj elvtárs. — sugták neki hátulról — az ellenzék soha se ismeri be, „miszerint" van pénz, hanem mindig azt, hogy: üres a ládafia.

Ha a rendkívüli ülésen rendszeren ment a dolog, rendszeren megy a csinosodni kezdő tornyon is a munka, melynek aranyos koroná-ját rehabilitálták: feltették rá a megörbült keresztet.

Rendes állapot az is, hogy a fekete asz-szony hátat fordított nekünk. Ahogy a főorvos tartja, nem is jön vissza többet. Sokan örül-nek ennek, mert mégis sokan szeretjük a pá-risi garçon emberek boldogságát szemlélni — habár színházban is És mikor így kutajunk (némafély tudományosan) mi oka a hirtelen elábolásnak, sokan azt mondják: azért ha-gyott fel üldözésével a rém, mert megmutat-tuk, hogy nem féltünk tőle. Még vásárt is tartunk, eljöhethozzánk ki ki, csak nem ver-bet a vásári bodéba szöget a szögedi, (melyet már a főtérén decórálunk is) se paprikával nem tarkíthatja a vásári cifraszág színpompá-ját. Egyesek már uton kutajnak. Azt mond-ják, a tanács mentette meg a várost. Nem is a tanács, (lám, lám egyesek mégis galibás-kodnak) de Simay. És nem is Simay, de ba-cillusmentes vize, melyet tovább is használni kell, nehogy szilárdan fel kellessék állítani a telephont a járványkórhaba menő uton, me-lyeknek czölöpeit mérgesen bólogatja az ősi szél, drótfajt szeretettel öleli át az ősi dör.

Hiába, nemcsak egyik botanikusunk em-legette a fát, de mi is, sokan. Többet tet-tünk! Beállítottuk a kályhát. Teleraktuk a kandallót és ennek ropogó tüzeiél beszélünk a kedves párisi fiúról.

Mert kedves fia ő nagyon. Aki ugy szereti a boulevard zaját, az illatos szivarokat, férjeknek vadászni az orlót, felnevelni a té-velygő utca-gyermekeket, gyűlölni a melan-cholicus arcokat és segélyre lenni a leány-tudósoknak a csillagok vizsgálatában: az ked-ves fia.

Es sokan gyönyörködünk benne. Nem szólítottuk hozzá az előadás alatt, mert nem ju-

felhozni azon „börzsaágu", de észszerű és kézzelfogható — mert az európai tözs-dék szabályozzák a pénzpiacon — érret, hogy ámbár nem épen kedvező a pénzügyi helyzet (mert nem saját tőkénkel dolgozunk), de az országnak azért jó hitele van, mert az adósság fedezetül szolgáló papírok értékük-ben nemcsak alább nem szállanak, sőt emel-kedőben vannak, hogy tehát a tönk szélére jutás dolgában nincs mit aggodnunk. Mi pe-dig a deficitet és az alig járó újabb adós-csésinálást illeti, mi ezzel ismerünk államt, melynek ma deficitje nem volna és mely ne lenne kénytelen szükségletei fedezésére hébe-korba újabb kölcsönöket felvenni.

Oka ennek nagy részben a XIX-dik század örökös fog y v e r e s b é k é e is, de ma, midőn maga a közoktatás százzor nagybor mértékben veszi igénybe az állam pénztárát; midőn a közlekedési és kereske-delmi szempontok mindenhol vasut létesítést igénylik, mid' n a közrend és közegészség fen-tartása tekintetében hasonlíthatatlanul nagyobb igényekkel lép fel az ellenzéki közönség ép ugy mint a kormánypárti; szóval, midőn az állam segítségét részint egyenesen pénzsegély, köz-
vetve pedig kereskedelmi és iparczélból tö-mege adómentesség kérvényezése által min-den téren és minden alkalommal igénybe ve-szik: nem csoda, ha a közönség eszközeit, a polgárok által fizetett közvetett és közvetlen adók, nem elégségesek e fokozott igények ki-elégítésére, nemcsak nálunk, de más, nálunk-nál gazdagabb országokban sem. Természe-tes tehát, hogy tetemes tulkiadások származ-nak, és ezek fedezésére újabb kölcsönökhez kell fordulni. Szükséges, elkerülhetlen rossz tehát ez, mely Európának közös nyavalyja.

Egyébiránt a dolognak a pointje az, raj-jon más, például egy függetlenség és 48-as kormány az ország pénzügyi helyzetében lé-nyegesen kedvező változást idézhette-e elő? Erre a kérdésre határozott „nem" mel kell felelnünk, mert a programuk lényegét tevő közjogi és pénzügyi reformok ke-resztülvitale, nevezetesen egy kis függet-len magyar hadsereg létesítése, egy győn-ge önálló vámtérlet felállítás, egy szer-ny önálló magyar bank életbeléptetése, újabb és pedig az eddiginél nagyobb kölcsönök felvétele, sőt a népek újabb adókkal való terhelését vonná szábségképen maga után, s akkor a mi tisztelt ellenzékünk „tűné nyakon" egy oly szomorú valóság, melynek léte-zésében most nem akarnak hinni.

Ez okból mi is azzal rekeszthetjük be ezuttal szerény ellenészrevételeinket, a mivel ciklikiró ur, azt mondván:

Mutassa nekünk meg az ellenzék, ha ő kormányra jutna, egy önálló hadsereg és ma-gyar bank felállítása mellett, mennyivel szál-líthatná alá az adót vagy a deficitet? Ha ezt ki tudja mutatni, akkor letesszük a mostani több-ség politikáját oly tiszta meggyőződésből védel-mező tollunkat, mint az ellenzék szónokai a a maguk nézetüket önzetlenül védik — és felvesszük azt a másikat, mely e csodák mű-velésére képes!

K ü l f ö l d.

Török-orosz szövetség. Újabb jelen-tések szerint, a török-orosz szövetsé-gről szóló hírek alapítalanok Igaz ugyan, hogy Ga d b a n e f f e n d i S o p h i a b a n a z o r o s k ö v e t e l e s e k e t p á r t o l t a s s a n d o g y G r e k o z b o l g a r k é p v i s e l ő K o n s t a n t i n p o l y b a n a z o r o s k ö v e t e l e s e k n e k k e d v e z ő h a n g u l o t t a p a s z t a l t, d e e s y m p t o m á k b o l n e m s a-

tottunk hozzá. Féltünk, hogy elvesztünk egy szót s ez bizonyítja a darab jóságát. Mikor minden szó fontos, mikor minden szó érte-kes, mikor minden szó megköti az érdeklő-dést annyira, hogy nem a látesővek foglal-koznak, de a fülék.

Hanem annál jobban megnyílik aztán a zsilip, mikor megnyílik. Mikor utolsó gördül a függöny, a közönség ülte marad, s többet akar látni.

A foyterben mindenütt csak Brichanteu-ról beszélnek. En szeretem nagyon azt, aki opponál s azért a következő párbeszédet hall-gatomon végig:

— Valószínűleg dolog. Brichanteau, ki olyan ügyes másoknál (mert csak így értem, hogy a férjeknek ordót vadász) Genevieve szerelme előtt olyan vak, mint egy férj, ki-nek köze van az agancs-kiállításhoz.

Nem osztom nézetét. A szerelme vak s Brichanteau szerelmes, (tehát vak) csak nem tud szerelméről. Aztán a szerelmes ügyet-len is.

— Tapasztalom. De nézze Savourettet, „a ki jószágában nem tűr nőtlen individuumokat," valószínűleg alak ez, mondja?

— És nem ismer ilyen Savourettet? mosolyog a replikázó, boldogan vigyázva meg a választ.

— Csendesebben az istenért, még meg-hallja a — f é r j e m t . . .

Nos, mit mond e rettenetes? Bizonyítja a Savourette-féle párisi házúrak színpadi joga-sultságát. Nem ezt, többet.

De maradjunk csak mi itthon. Sok törté-net velünk a heten, csevegünk még egy kicsit.

En, a ki az embereket és dolgokat olyan sajátosság oldaláról tekintem, a mi plebanos-helyünkünknel mindég szép széles szemlélet, s falrengető hangját csodálom. Most legkö-zelebb megámulom mutató-ujján (nem tu-dom, azon fogja-e viselni?) gyűrűjét, rubin-
tós gyűrűjét. Mert e heten kapta doktorságom együtt. Ugyan nehéz volt-e a rigorozum? Végre elértem a hét „kimagasló" ese-

bad Törökország közeledését következtetni Oroszországhoz.

Várna bombáztatása. A várna i o r o s z o n s u l a z z a l f e n y e g e t ő z i k, h o g y b o m b á z t a t n i f o g j a V á r n a t a k i k ö t ö b b h o r g o n y ó n a s z a d o k á g y u i v a l. h a a p r a e f e c t u s m e g a k a d a l y o z z a a p a r a s z t o k a t a b b a n, h o g y a z o r o s c o n s u l a t u s b a m e n j e n e k; a h f o n t a r t a j a z t, h o g y a c s a r á n d o k e z e n t l e s ő r i z z é k a c o n s u l a t u s é p ü l e t e t, h a z o r o s m a t r o z k o k p a r t a s z á l l á s á n a k e l l e n s z e g ü l s m e g t i j t a, h o g y k ü l d ö n e z o k m e n j e n e k a k ö r n y é k e n f e v ő f a l v a k b a.

TÁVIRATOK.

— Az 1887-diki költségvetés. —

Budapest, október 30. (Az „Aradi Köz-lőny" eredeti távirata.) A képviselőház mai üléseben terjesztette elő Szapáry Gyula gróf pénzügyminiszter az 1887-diki költségvetérlőirányzót, melynek főbb tételei a következők: kiadás 350,400.021 frt, bevétel 328,356.095 frt, a hiány 22,043.926 frt, vagyis 7,990.168 frttal több a folyó évi hiánynál; ezen kívül még felteendő: pótbírel a mult évi országos kiállításra 1.3 millió, a beszállásolási törvény folytán felmerült költségek 1.5 millió, az államadósságok törlesztésére 11.8 millió; e szerint az összes hiány 36.6 millió frt.

A pénzügyminiszter kitérte helyezte a szállítási adónak és a jogilletékeknek felele-melét, továbbá a levélbélyeg-mentesség meg-szorítását. — A pénzügyminiszter egész hatá-rozottsággal kijelentette, hogy a kormány nem szándékozik az államvasutakat sem eladni sem bérbeadni.

— A király Esztergomban. —

Esztergom, okt. 30. (Az „Aradi Köz-lőny" eredeti távirata.) Király Ő Felsége ma ideérkezett. Tisza miniszterelnök kitérteben Símor hercegprímás meglátoga-tására. Ő Felsége fénys fogadtatásban részes-ült s számos küldöttség tisztelgett nála.

N A P T Á R.

Oktober 31. Vasárnap Róm. eszt. napt. Farkas. — Prot. naptár. Ref. e. — Görög-orosz naptár (októ-ber 19.) Joel. — Nap két óra 45 percz. Nyugszik 4 óra 43 percz.

Oktober 31. Kölcsey Egyesület közgyűlése d. e. 11 órakor, a városháza kistermében.

H I R E K.

Arad és Vidéke.

— Lapunk legközelebbi száma a közbeszó kettősünnepe miatt, kedden reggel jelenik meg.

— Falk Miksa elutazása. Falk Miksa képviselőnk tegnap délelőtt is számos látoga-tót fogadott egészen elutazásának pillanatáig. Az elindulás 12 óra előtt történt; Falk Miksa Gutsjahr Mihály hajtóján ment ki Tarján y i Vilmossal, s ezután számos magánfogat és bérkocsi követte. A pályaudvarban Böhm Lajos állomásfőnök fogadta. Igen sokan gyű-lekeztek össze, hogy búcsút vegyenek, s mint-hogy a vonat indulásáig még félórai idő volt hátra, élénk beszélgetés folyt a peronon, fő-leg Falk itt időzésének várakozáson felüli szép sikeréről. A jelen voltak névsorát talán nem is kell adnunk; elég ha constátáljuk, hogy Salacz Gyula polgármesterrel és Fábrián László törvényszéki elnökkel élén ott volt az aradi értelmiség színe-rosa.

Az első csemetés után Rozsnyay

ményéhez. Esemény volt az és nem történet. A karzat előtti podiumról hangzott el: közepe felé el is sötétült a terem.

Nem nagy baj volt az. Elég világossá-got hintett szét a beszéd.

Másnap aztán fogadott és csak harmad-napra fogadott: azaz hogy magától is előállt a prűszkölő gőzparipa, és vitte azt, kit a vá-lasztópolgárok szeretete kísér.

Floricsa.

A Kumjasszin-család.

[26. Folyt.]

(Regény.)

Irta: Henry Gréville.

— Az „Aradi Közöny" számára fordította: M. G. —

XXIII.

Súrov nem vesztegeti az időt.

„Es mit szól Görör kisasszony vőlegé-nyéhez?"

„Köztünk legyen mondva: én azt hiszem, hogy egy kis kényszer is van a dologban. Feleségem és leányom egy hét óta mindig erről beszélnek. Görör Vasszilissza az eljeg-yzési bálán állítólag azt mondotta, hogy vőle-gényét utálja."

„Oh, oh! ez komoly dolog! Mégis miért megy hozzá?"

„Hisz épen ezt nem tudják. Nagynénje akarja."

„Annyira akarja, hogy a leányt még akarata ellen férjhez adja?"

Sacharjev vállalt vont.

„Sok módja van annak, hogy a leányt akarata ellen férjhez adják! Bábeszelés, aján-dékok, hízlelgések eltekintve a saigorubh esz-közöktől: fenyegetés, megrémítés s. t. b. Görör kisasszony árva; anyja erélytelen és va-gyontalan asszony, a ki nem képes a grófnét megakadályozni abban, hogy saját tetszése szerint cselekedjék. . . Hol száll ön meg Pétervárott?"

A herceg az „Alázatosság" czimzett vendéglőt nevezte meg.

Mátyás intézett meleg hangú bucsubeszédet a távozó képviselőhöz, azon reményét fejezvé ki, hogy ez nem utolsó, de nem is utolsó-előtti látogatása volt Aradon. Hanem közte és az aradiak közt a viszony állandó lesz.

Falk Miksa a Rozsnyay beszédét kö-vetett éljénzés lecsillaplatá után még egyszer meleg köszönetet mondott a rendkívül szíves fogadtatásért, melyben pártkülönbség nélkül részestül. Egy hibáját azonban a bucsúzás pillanatában — ugymond — kénytelen beis-merni. Mikor Csabán ugyancsak Rozsnyay üdvözölte, s említette a kulcsot, melylyel az aradiak szívébe benyitott, — ő azt felelte, hogy ha ez így van, dobják a kulcsot most már a kútba, s maradjon ő az aradiak szí-vébe zárva. De ma azt mondja, hogy őrizték meg a kulcsot, s nyis-ának meg számára mi-nél több szívet.

Hosszas, lelkes éljénzés követte Falk sza-vait, s az éljénzés meg-megújult a vonat in-dulásáig. A harmadik csemetés után elhang-zott a „Me he t t", s Falk a coupéből kiha-jolva kedélyesen mondotta: „Nem: mehet, hanem muszáj menni!" — Még egy éljénzés, s a vonat elrobogott.

— Halottak napja. A csendes emberek birodalmában, a temetőben holnap ismét élet támad. Az élők kegyelelte felkeresi, feldiszi-ti azokat a helyeket, ahonnan még nem jött vissza senki. A sírokat elborítja a virág s ki-gyul közte a sok ezernyi tarka láng, égve, lobogva pár órát, hogy aztán a temetőben ne maradjon ismét egyéb, mint csendesség és béke, mely úgy illik a holtakhoz. . . E ro-vat élén — mely az élők tarka világfolyását annyiszor tükrözi vissza — szenteljük most e pár sort a halottaknak és gondoljunk kegye-lettel rájuk, kik közülünk mentek oda, hova véges természetünk minket is eljuttat. A ha-lottak napja legyen holnap a halottaké.

A „Kölcsey-egyesület" ma d. e. 11 óra-kor a városháza emeleti kistermében rend-kívüli közgyűlést tart, melyre a tagok ezen-nel meghívotnak. Tárgyak: 1. elnök, — 2. alelnök és 3. esetleg egy választmányi tag választása. Aradon, 1886. évi októberhő 31-én A titkár.

— Tisztelgés Falknál. A vendéglősök és kávéosk egyetemen küldöttsége, dr. Ba-rabás Bela titkár vezetésével ma délelőtti tisztelgett Falk Miksánál, s átnyújtotta a mult éles jegyzőkönyvi kivonatot, melyben az egyet F a l k n a k a b o r m e r é s i i l l e t é k e l t o r l e s é n é l v á l ó k ö z b e n j á r á s á t k ö z s ö n i m e g. Falk a küldöttséget szívesen fogadta, és kijelenté, hogy ez ügyben annál is készsé-gesebben járt el, mert az illető határozat a város polgárainak egy jelentékeny töredékét valóban méltánytalanul sújtotta volna.

— Halottak napja és a honvédegyet. A következő felhívást tettük: Az aradi hon-védegyet t. tagjaihoz. Szeretett bajtársak! Aradváros ifjusága által egyetünkhez intézett meghívásában azon óhajnak kifejezés adtán, miszerint — halhatatlan emlékü polgártár-saink és bajtársaink iránt kegyeletünk le-róvándó — a f. évi novemberhő 1-én, hétfőn délután 2 1/2 órakor az új városház előtti té-ről a helybeli temetőbe vonuló ünnepléses menethez egyetünk is csatlakozzék, ezt azzal adjuk tudtul, hogy az említett alkalommal a bajtársak zászlóuk alá mentől nagyobb számmal sorakozni szíveskedjének. Gyűlhely: Te-leky-utca 28. szám. Hétfőn délután 2 órakor. Aradon, 1886. október 31-án. Az aradi hon-védegyet elnöke.

— Felhívás Arad város ifjuságához. Az utókor soha sem volt haládatlan elődjének nagyjai iránt; mindenkor megőrizte azok em-

Folytatás a mellékleten.

„Esetleg igénybe fogom venni az ön szívesegét," mondá rövid szünet után. . . „Egy komoly ügyben."

„Szólgálatára állók, rendelkezék fölöttem tetszése szerint."

A herceg miután a vendéglőben átöl-tözödött, kocsi fogadott és a grófnéhez haj-tatott. Otthon volt és meglepetve, sőt ked-vellenül fogadta. Vasszilissza egykori kérője nagyon rosszkór érkezett.

„Micsoda kedvező hírt hozta ide?" szolt a grófné a szokásos üdvözlések után.

„Családi ügyek!" válaszolt a herceg komolyan. „Ütközben udjóságot is hallottam. Azt mondák, hogy Vasszilissza kisasszony férjhez megy."

„Ez igaz."

„Mielőtt szerencsekívánataimat kifeje-zném, engedje meg a kérdést, hogy szíve szerint megy-e férjhez. Hisz tudja, hogy e kérdésben egy kissé érdekelve vagyok."

„Kedves herceg, a fiatal lányok szívet nagyon nehéz tanulmányozni!" válaszolt a grófné, a ki ez az együgyű kérdés nagyon kellemetlenül érintett. „Vasszilissza, a ki őt, nem tudni miért, kikoszarata . . ."

„Bocsánat, grófné! . . . Csakugyan ki-koszarozott?" kérde a herceg először támad-ván benne kétely az iránta tanúsított eljárás ösztönéséről.

„Hisz önnek jobban kell tudni. Fog reá emlékezni, hogy beszélgetések alatt nem volt jelen."

Súrov — hogy Zina kifejezésével éljünk — „kissé együgyű" volt arra, hogy rögtön találó választ adjon.

„Azt kell tehát következtetnem, hogy Vasszilissza kisasszony szereti vőlegényét."

„Szereti! Ez a szó nagyon regényesen hangzik! Unokahumom bizalmat helyez az iránta való gyengéd szeretetembe és azt vá-lasztja, a ki számára kijelöltem."

A további kérdésekre a grófné kitérő vá-laszt adott és Súrov fél óra múlva eltávozott, a nélkül, hogy ebedre vagy theára meghí-vták volna, vagy hogy Vasszilisszát látna volna.

pórnájában, ép oly kedvességgel játszott a szerepét, mely bőven nyújt alkalmat a dús egyénisége kifejtésére, dalait pedig a sok újrátadás dacára is fárasztatlanul, frissen énekelte. Kitiűnő volt még Kassai, Szilágyi Béla és Vidor.

CSARNOK.

A mentor.

— Lump történet. —

Olyan embert már nagyon sokat ösmerem, aki nehezen vagy egyáltalán nem tudta megmondani, hogy hova dobta ki a pénzt, de olyat, a ki a vala nem volt tisztában, hogy honnan veszi a pénzt, egész életében csak egyetlen egyet láttam.

És ez az egyetlen egy csodaember — Sirály Ferő volt.

Azaz, hogy bocsánatot kérek, most még csak Sirály Ferőncz. A komoly és tudományos, a solid és sápadt Sirály Ferencz. A ki az arczára nézett, kész volt megesküdni rá, hogy a tulajontárszerekekből falja, a bort azonban csak kávékanalakból issza. Szörnyen józan kinézése volt a fiatal embernek, fiatal ember volt, daczára annak, hogy megtörtött alakjával, ritkuló fürtjeivel és nehézkes járásával úgy nézett ki, mint egy aggasztán, a ki harmadszor öli meg az ezüstlakdalmát.

Az egész ember öszszeszevissza huszonnégy esztendő volt és ez a huszonnégy esztendő még nem termelt neki annyi gyönyört, hogy megmihatta, és nem annyi bajt, hogy meggyűlölt volna a világot.

Hiszten nem unta, nem is gyűlölte, hanem hát nem — ösmer te meg.

Annnyit tudott, hogy rajta kívül még nagyon sok ember létezik, de hogy neki ezekhez az emberekhez még valami köze is volna, arra nem tartotta szükségesnek őt figyelmeztetni ed a apja Sirály Dénes, aki egy nagyvont és derék ember volt és akinek egyedül hibája csak az volt, hogy fia helyett leánya uem született, mert Dénes bácsi neveléstanai foglalkozott a leánnyal aszsonyit talin, de a fiuból férfut nevelni egyáltalán nem lehetett.

Sirály bácsi úgy okoskodott, hogy a világon nagyon kevés jót és nagyon sok rosszat lehet tanulni. Azt a kevés jót ráér a fiu megösmerni akkor is, amikor már van belátása hozzá, ami pedig rossz van, arra akkor úgy sem fanyalodni rá, mig most mind magába szedne.

Es mert így okoskodott, hát beárta a fiut négy fal közé, amelyik mind a négy csak úgy sugározta ki magából a tudományt, aztán oda ültetett mellé egy pápaszemest nevelőt, hogy csináljon a fiuból — embert. Mire aztan csakugyan ember lesz belőle — gondolta az öreg — akkorra elküldi a nevelőt és odaállít helyébe egy — feleséget. Addig aztan ne is lés-on más nőszemélyt a fiu. Nem is látott mást, mint a szolgálót. Annak pedig csak parancsolni lehet. Azt a hangot, a melyiken a nőktől kéri szokás, nem kell megtanulnia soha. Majd ha felesége lesz, akkor is csak a parancs járja, csakhogy akkor ő fog engedelmesskedni.

Es a mellett a nevelési rendszer mellett növekedett Sirály Ferencz, és gyarapodott az értelemben és bölcsességben.

Az öreg Sirály pedig addig-addig nevelte, mig egyszerre maga is megjedte a saját nevelésétől. Hisz ez a fiu éppen úgy néz ki, mintha nem is az életre, de egyenesen a kórporsó számára készitették elő.

Szent Isten, de mennyire is be van esve mind a két arca, milyen homályos, milyen réveteg a szemeinek fénye, úgy lóg, úgy csúg rajta minden ruhadarab, mintha cimereivel együtt azokat is az ősi Sirályoktól örökölte volna.

Nosza, sietni kell a doctorért, mert ezt a fiut földitől a sok tudomány. Patika kell ennek, nem csillagászattan, orvos és nem nevelő.

Es csakugyan elküldtek a jó Béni bácsiért, a ki már három Sirályt segített eltemetni az ősök sírjától.

— Jöjjon szentem, doctor ur, nézze meg ezt a fiut, mit kell rajta reparálni, mert már nagyon-nagyon odáig van.

Es az öreg doctor tüzetesen megnézte, szemlélte, végig kopogtatta a fiatal Sirályt. Haromszor is megörölte a pápaszemét, mig végre sikerült rájönnie a diagnózisra.

— Tudom én, — mondá — mi a baja szegénynek, de ezen sem én, sem az orvosi tudomány nem segíthet!

Az öreg Sirály majd hogy hanyatt nem vágódott e szörnyű kijelentesre, mig a fiu, a Ferencz egy szomorúan vádoló tekintetet vetett az édes apjára.

— De hát az Isten szent birodalmára, mi az? — Aztán a fiához fordult és gyengéden megsimogatva, kituszkolá a szobából.

— Mi öli meg a fiamat? — Az édes apja — felelé a doctor egész határozottsággal. — Nincs ennek a fiúnak, de nem is volt semmi belső, se külső hibája. Hanem beteszik egy sötét szűk szobába, nem engedik hozzáférni a napot, szelet... megtiltik neki, hogy éljen... hát persze... persze, hogy belehalvanyul az ilyen curába, nagyon természetes, hogy megfog, összetörik az ilyen kényszerzubbonyban!... Aki nek megtiltik, hogy ne éljen, annak meg kell halni!

— De hát mit csináljak? — kérde Sirály Dénes oly verágyszó hangon, mintha már a keresztet is látta a temetőben, amelyik alatt a fia nyugszik.

— Maga ne csináljon semmit. Már eddig is eleget csinált. Hagyja kiforrni a fiut. Dobja ki az életre. Hadd legyen egy darabig lump belőle. Mulasson, tomboljon: abba legfeljebb bele un, de ebbe a mostani életmódba belehal. Menthetetlenül belehal.

Sirály Dénes meg volt ijedve, de mert a doctor nagyon okosan, s a mi fő, nagyon komolyan látszott beszélni, fogta magát és először is elküldte — a nevelőt.

Aztán erélyesen megparancsolta fiának, hogy egész nap ne merjen hazajönni. Sétáljon, mulasson, vagy tegyen akármit, de otthon ne lassa.

Sirály Ferencz úgy elbámult ezen, hogy még köszönni is eletejtett az apjának, úgy kötődött ki az ajtón. Nem tudta mire vélni az egész dolgot. Sirály Ferenczben alapsban nem volt rossz természet. Ha magára hagyják, már ő erre az időre ki is józanodott volna az ifjúkori boldonságokból, de az a vasszigor a mivel nevelték, az a kényszer, a mi mindig utját állotta, nem engedte kibontakozni a gyermekkorból. Esze ágába sem volt neki boldognulni a tudományok után. Tőle ugyan foroghatott volna a nap is a föld körül, meg fedezhette volna Amerikát akarkicsoda, de hát én Istenem, ha vertek, ha tömtek bele. Ezért is ártott meg neki, mert attól a tudománytól, a mit maga szed magába az ember, nem fájl meg a feje.

Első pillanatra el se tudta képzelni, hogy hát mit is fog ő ezentul tenni a — logaritmusok nélkül! Meg tud-e élni a szoba falain kívül is, nem fog-e megábrítani az a levőgő, a mit a nevelő nélkül szí magába!

Mindenesetre örült a változásnak.

Nem olyan könnyen ment a dolog az öreg Sirályal. Tessék már most oda állani az elé a fiu elé, és megparancsolni neki, hogy — lumpoljon. Levetni minden szizort, minden komolyságot és apai tekintélyt. Nem, az nem lehet. Aztán meg magára hagyni azt a fiut! Hisz azt se tudja, hogy hol kezdje! Még valami baja történhetnék, beteg lesz vagy nagyon is belejön.

De hát Istenem, ő, ki eddig folyvást szótárt és lexikont tartott elébe, most oda álljon melléje és vigye lumpolni!

A nagy fejtorésben aztán megszületett egy eszméje.

Igen a Miska, az jó lesz. Ez a jó Miska pedig sógora volt az öreg Sirálynak és ezenkívül aglegény. A Miskát ösmertek minden kávéházban, minden korezmában. Allandó tagja volt egyszerre tíz asztaltársaságnak és vagy öt lumpkompániának is. Mindegyik számára volt egy felőrlje. Ez fogja bevezetni a fiut és aztán vigyázni is fog rajta.

Meg is beszélté Miskával a dolgot. Az pedig nagy örömmel vette tudomásul, mert már rég megették a szive ezen a szegény penészvívragon.

Majd nerel ő belőle olyan embert, hogy parját kell keresni.

Az öreg Sirály aztan egy jól megtömtött vastag bugyellárist is nyomott a markába,

hogy legyen a fiura milől költeni. Mert ő csak maga nem adhat pénzt a fiúnak, hogy ellumpolja. Százszor is kiégett volna az arca a fia előtt.

A jó Miska aztán meg is kezdte a tanfolyamot és Sirály Ferencz egy egészen tehetséges és szorgalmas tanítványnak bizonyult. Nagy hatást tettek rá az egyes lumpjelenetek, amint hogy mind az ujság ingerével hatottak rája. Egy hét alatt brudert írott a város összes valamirevaló lumpjaival. Az apja meg sohse bánta, hiszen észre kellett vennie, hogy mint tér vissza a fiu arczára a pir és lelkebe a kedély.

Sirály Ferenczből aztán ezen módon Sirály Ferő lett. Sirály Ferő pedig lassanként hatalmas lumppá nőtte ki magát.

— Hiszen ez a rendje a dolognak, — mondá a jó Miska — minél jobban feszítik a hiút, annál jobban pattan.

Igen ám, hanem a Ferő gyerek ekkor már nagy hajlamot éreztett magában arra, hogy kibújék a jó Miska védszárnai alól. Bánta is ez. Hagyta magára. Megáll a gyerek már a maga lábán is. Aztán meg ugys össze kell hogy találkozzanak mindig valahol.

A Ferő győzte így is erővel, kedvvel, de nem igen győzte volna pénzzel, ha nem történik meg vele az a furcsa dolog, ami az ő történetének a legizibb része.

Olyas valahogy járt ő is, mint azok, akik hajdanában a kánaani menyegzőn jutottak ahhoz a kancsóhoz, a melyből az Ur különös kegyelme folytán sohasem akart kifogyeni a bor. Nála a zsebei kezdtek ily kánaani jellegű öltetni. A dolog így esett.

Az utolsó időben, mikor már a saját zsebpénze segélyével látogatta a korezmákat, minthogy ez hamar kifogyott, a hónap nagy részén át kezdett ismét solid lenni. Az öreg Sirály már féltetni kezdte az ismételt elpenészesedéstől.

Nem kellett ezt féltetni. Ez a módszer csak addig tartott, mig akadt néhány jó barát, a ki bevezette a lumpolás magasabb művészetébe az ugynevezett... hitel-lumpolásba.

Az öreg Sirály pedig új bugyellárist nyomott a jó Miska markába.

Sirály Ferő most már megint rendesen eljárt a korezmákba, és mulatott pompásan, mulatott — hitelbe.

Ezt azonban sem én, sem önk nem találhatják különösen, de ah mennyivel inkább azt, a milől Ferő se tudott sehogy sem kiköcsödni, t. i. hogy ámbátor soha egyetlen garas sem volt a zsebében, midőn a korezmába lépett, mégis mikor reggel mámorából felocsudott, mindig legalább két banknótát talált a zsebében.

Eleinte nagyon megjedte a dologtól. Sietett sorba felkeresni barátait, a kikkel együtt mulatott.

— Nagyon köszönöm édes Laci a szivessegedet, — ke-dé az egyiknél — tegnap igazán elfelejtettem...

— Micsoda szivesseget?

— Hát a két forintot, a mit adtál.

— En a... nekem... két forintot... megbolondultál? ... Hisz magamnak sem volt...

Következett a második.

— Ugyan Kari, nem te adtál nekem kölcsön két forintot?

Ez meg éppenséggel kikaczgatta, és így a Ferőn megesett, hogy senki sem akart a hitelezője lenni.

Eleinte csak túrta a dolgot, de mikor látta, hogy minden mámor két vagy több pengőre józanodik ki nála, és mikor a csodálatos eseménynek sehogysem tudta okát adni, megjedte és elment — Béni bácsihoz, a családi doctorhoz.

— No mi baj már megint fiu?

— Kérem orvos ur vizsgálgon meg, nekem alighanem valami nagy betegségem van.

— Hát mije fájbaratom, kérde a doctor, miközben újra vizsgálta tapogatta a paitestet.

Ez ekkor komolyan megragadta kezét, merőn szemébe nézett s szinte reszketre kérde:

— Doctor ur, nem lehet-e azt észrevenni avagy nem veszi-e észre rajtam, hogy kleptomaniában szenvedek? Hogy mindig a máséhoz nyulok, mikor egy kicsit többet iszom, mint kellene?

A doctor rettenetesen elkaczgatta magát

a szegény fiun, akinek arca már előre szerdössé vált attól feltében, hogy a borzasztó sejtelen meg talál valósulni.

A doctor tájékozva a helyzetről, megvizsgálta Ferőket s elhitette vele, hogy valaki jó tréfát űz belőle.

O aztán elhitte és nem törődött vele egy darabig.

Talán sohasem is törődött volna, ha egyszerre csak le nem hull a lepel az egész rejtélyről.

Egy éjjel Ferő ismét vidáman mulatott, de meg jó távol volt attól az állapottól, melyben a rejtélyes forintok hozzá szoktak kerülni.

Egyszerre csak bebörtököl egy alak, oda ül melléje... énekel... ezirögatja, csökolgatja őt... és ezutal egész nyilvánosan bele akar nyulni a zsebébe...

Ferő megragadja a kezét s ime a markában ott van ismét a — két pengő.

— Mit akar errel?

— Az csak nevetett.

— Hát eddig is maga volt?...

— Az csak tovább nevet.

Es Ferő most már egész nyugodtan engedte a pénzt zsebébe vándorolni.

Mert ez az alak a jó Miska volt, a — mentor. Az apai megbízást teljesítgette így lassan, s hogy Ferő eddig soha észre nem vette, annak csak az volt az oka, hogy e jelenetnél eddig mindig ő volt abban az állapotban, a miben most az egyszer a mentor, a jó Miska volt.

Sólyom Andor.

KÖZGAZDASÁG.

Az aradi Lloyd heti tudósítása.

— október 30.

Az időjárás a lefolyt héten derült, hideg, reggelként derült. — A gazdasági munkálatok kedvező időjárás mellett befejezhetők.

A terményüzletben az előbbi kedvetlen-ség uralkodik, a kivitel szünetet, a főbelyek árhanyatlást és lanyha üzletet jelentenek.

Buza: a behozatal igen csekély volt. helyben és Uj-Aradon alig 3000 mmászára tehető. Eladott pedig 770—840-ig mmászánként minőséghez képest.

Rozs behozatal nélkül, jegyzése 5.75—5.80 mmászánként.

Arpa keresve, ára 6.25 mmászánként, egy nagyobb tétel november-decemberi szállításra 6.50 mmászánként lesz eladva.

Zab jegyzése 5.70—5.80 mmászánként. Tengeri, a behozatal ugyan nem nagy, hanem a szükségletet kielégítik, vásároltatott 4.70 mmászánként.

Vegyes közlemények.

— Az osztrák-magyar kikötő-forgalomban 1883. június 15-ke óta érvényes díjazás f. évi novemberhő 1-én életbelépő III. pótlékának E. pontja alatt a budafokfudnapart-fiumei viszonylatra nézve az I/a. külön díjszabásvatban kitüntetett 108 krnyi tétel 124 kr-ra helyesbitendő. Budapest, 1886. október 29-én. A szagatóság.

Szösszlet.

(Október 30.)

(B.) Az irányzat csendes volt és csekély kereslet folytán ezen cikknek az ára a múlt héten ismét valamivel hanyatlott.

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban 25.75 26, kicsinyben 26.50, hordó nélkül per 100 liter %.

Budapesti gabnatőzsde.

(Okt. 30.)

7000 mm. forgalom, gyengén tartott árakkal. Tavasz buza 8.98—8.99, tavasz tengeri 6.09—6.11, tavasz zab 6.56—6.58, uj buza 8.65—8.67, káposzta-repce 12—12.12.

Budapest, október 30. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.)

Az esti tőzde zárlati árfolyamai: Magyar arany-járadék 103.62, magyar papírjáradék 92.70 magyar hitelbank 292.50, osztrák hitelbank 281.—. London 125.10, Páris 49.30.

KIS LOTTO.

Bécs, október 30-án:

12. 59. 50. 22. 24.

Temesvár, október 6-án:

2. 56. 53. 49. 9.

Meghaltak Aradon.

(Október 23-4-6-8-9-ig.)

Belyáros: Zboray szül. Fischer Teresia, hivatalnok neje, 22 éves, méhlob. — Schönauer szül. Havel Antónia, géplakatos neje, 28 éves, tüdővész. — Klimstein Margit, hivatalnok leánya, 18 hónapos, rángörős. — Breiner Anna, esztérgályos neje, 26 éves, tüdővész.

Sarkad: Fuhrmann Erzsébet, napszámos leánya, 4 napon, vesezületti gyengeség.

Arad városi színház.

Folyó sz. 30. 1. kibérlet. 28. szám

Vasárnap, 1886. októberhő 31-én,

A TÓT LEÁNY.

Eredeti népszimű 3 felvonásban.

Kezdeté 7, vége 10 órakor.

Felelős szerkesztő: Hidy Árpád.

Nyilttér.*

Nyilatkozat.

Alőirott ezennel kijelentem, miszerint az „Aradi Közlöny” f. évi 2. 3. 6 számában megjelent közleményemben Schreyer Jakab ur csermői lakos személyére vonatkozó sértő kifejezéseimet, sajnálatom kifejezése mellett, ezennel visszavonom.

Kelt Budapestben, 1886. október 26-án. Mezey Fülöp.

Nyilatkozat.

Mezey Fülöp ur csermői haszonbérli kö-zött és köztem fenförgő becsületbeli ügy — mint részéről tévedésen alapuló — barátságos uton kiegyenlítettén, azt részéről ezennel befejezettnek tekintem.

Kelt Budapestben, 1886. évi október 26. Schreyer Jakab.

D. Tisch Mór

városi kerületi orvos

lakását

november 2-től Forray-utca

2. sz. Lukácsy Lajos-féle házba

tette át.

Rendel: reggel 7—8.

délután 2—3.

WANTSEK-SZÁLLÓBA.

Van szerencsem a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Aradon a fő-uton ujonnan épült, diszesen berendezett Wantsek-féle

szállodát és vendéglőt

átvettem és azt

ma vasárnap, október 31-én

este Nagy Józsi zenekara közreműködésével ünnepélyesen megnyitom.

Vendéglőmben kitűnő magyar konyháról, pontos és szolid kiszolgálásról gondoskodva van.

Legjobb borokat olcsó áron mérek ki. — Havi kosztal, házhoz hordva is, jutányosan szolgálok.

Szíves pártfogását kéri

alázatos szolgálja:

Miertl Károly,

vendéglős.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

ősi és téli árukból

Obetkó Kálmán

üzletében.

Aradon, főútr 39. sz. a.

Szövött és kötött áruk:

Mellények urak és hölgyeknek 2 főtől 6 frtg, gyermekeknek 1 főtől 2 frtg.

Alsóingek és nadrágok, dr. Jäger és másféle. Alsóing és nadrág egyben és külön, pamutból, gyermekeknek 50 krtól 1 frt 20 krig.

Lászárvadók és mindenemű gyapjúharisnyák. Gyomor- és hasvédők cholera ellen frt 1.20—2. Alsósoknyák gyapjú és nemzéből, hölgyeknek és leányoknak.

Berlini kendők és swahlok. Keztyűk posztóból, kőre és szőre, igen nagy választékban.

Dr. Pattison-féle tüdővédők (Lungen-Protector) ajánlatos gyenge mellű embereknek frt 1.20—2.50. Utazó- és takaró-pokróczok frt 4.50.

Kőszőszeges pokróczok frt 1.20. Lő-pokróczok 1 m. 20 cm. széles, párja 4.70. Hasonlók 1 m. 60 cm. széles, párja 7.50—10.

Szőnyezek méterszáma 27 krtól 1 frtg. Coccus és Manilla szőnyezek folyókákra 65 cm. és 1 mtr. szélességben 90 krtól 2 frtg.

Petroleum fűző lámpák egyensúly nehezékekkel 4 frt 75 krtól 20 frtg.

Irodai és asztali dísz-lámpák, 1 főtől 10 frtg. Éjjeli és konyhalámpák 15—50 kr-ig.

Bronce-csillárok termek és templomokba 35—60 forintig.

Kalapot uraknak és gyermekeknek nemezéből és erdeiyl halinából 1 főtől felele.

Női és leány vadászformájú kalapok 1 főtől 2 50 kr-ig.

*Lábbelik bőrből, posztóból, szőr és pamut-szővetből urak hölgyek és gyermekeknek.

*Gyermekekjátékok a legkisebb kortól fölfele.

*Ajándék dísz tárgyak bőr, fa, bronz és majolika.

*Szappanok, illatszerek és mindenemű pipere-tárgyak.

*Alpaca-erzűst evő-készlet a legelső gyárból 12 évi jóállás mellett.

A közleg halottak napjára sírkoszorúk száritott (immurtel) dísz-művirág, pléh és gyöngyből a legolcsóbb ártól, 50 krtól 10 frtg.

Sírkoszorú széles szallagok, méterje 80 krtól 1 forintig.

Háztartási készletek:

Kávéfőzők, thea-kannák érczből, thea-asztalok, fa- és pléh tálcák, toillette tükrök, pohár állványok és hűtő-medencék.

A *al jelzettekrl külső árjegyzék adatik ki.

Jaloux redők, egymás felett függő deszkákból, négyesű méterje 2 frt 50 kr., finomabb 3 frt.

Keresztbe szővött len vászon redők simán vagy csikkal fen jelzett két nagyságban 2.85, 3.—3.20, 3 frt 60 kr.

Utazó kofferok, kézi egyszerű, 45 cm. hosszagságtól 65-ig, 80 krtól 1 frt 50 krig, finomabb kézi kofferok 50 cm.-től 70-ig, 2 főtől 6 frtg, kitá-gítható (Soufflé) kofferok 5 főtől 12 frtg.

Kézi táskák egyszerűek, vászonból puhák és kemények 1 főtől 3.50-ig, bőrből 2 főtől 20-ig.

Fa-kofferok, vászon huzattal, alacsonyak, leginkább iskolába küldendőknek alkalmas 2.70, 3.50 4.50, — nagyobb magas betétes kofferok 4.75, 5.50, 6.—, 8.— főtől 15 frtg.

Fonott kosár kofferok, melyek könnyűségüknel fogva ajánlhatók, mint fűrdői és költözködei ezira 3.50, 4.50, 5 frt.

Esőköpenyek gummból, bővebb ugynevezett katonai szabás kapucsnival, erős szövetből 8, 9, 10, a legnagyobb 12 frt.

Egész könnyű bamvas szövetből, melyek zsebbe tehetők 9, 10 és 11 frt, a szűk palettotval fel nem cserélendők.

Soda-víz készítő gépek, melyek segélyével öt per

Ifj. Kézsmárky István,

Aradon, főtér, kaszinó épület, a minoriták temploma átteleneben.

Ajánlja

dusan berendezett bútorraktárát

mindennemű szalon, ebédlő s hálószoba berendezésekből, valamint fénytelen diófa, és tölgyfa bútort. Szállodai és fürdői berendezések, úgy menyasszonyi kelengyék elkészítése jutányosan, gyorsan s pontosan eszközöltetik.

Ugyanott egy jó erkölcsű fia tanoncznak fölvetetik.

Árlejtési hirdetmény.

A város részére 1887. évben szükséges vasanyagok szállításának elvállalása iránt f. é. novemberhó 2-án, d. e. 10 órakor árlejtést fog a gazdasági szék tartani.

Kikiáltási ár az ez évben is szállított vasanyagok árjegyzéke szerint. Bámompénzül leteendő. Árlejtési lehet szóval vagy a szóbeli árlejtést megelőzőleg benyújtandó írásbeli zárt ajánlattal, mely utóbbiakhoz a bámompénz melléklendő, s melyekben kifejezve kell lenni, hogy a vállalkozni kívánó a feltételeket ismeri és azokat elfogadja. A feltételek és árjegyzék előzőleg is Parecz István tanácsnok úrnál megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1886. évi októberhó 19-én tartott üléséből.

Variassy Lajos.

Eladó ház.

Aradon, a Bem-utczai 1. sz. alatti ház, kedvező feltételek mellett

ELADÓ.

Bővebb értesítés nyerhető Kiss Armin ügyvédnél, (Szabadságtér 4. sz. a. 687-1)

Alkútgargyalási hirdetmény.

Közhirre tetetik, hogy a Lippa-Tótváradai kincstári uradalomhoz tartozó alább felsorolt bértárgyaknak hasznosítása végett az alatt irt helyeken és napokon alkútgargyalás tartatik, melyre bére.ni szándékozők 10 százalékos bántápnézzel ellátva ezennel meghivatnak.

A feltételek az irt helyeken megtekintethetők.

A lippai kincstári uradalmi ispánságnál 1886. évi novemberhó 8-án, d. e. 10 órakor a lippai, labasinczi és kövesdi határban fekvő kisebb kincstári földbérletek. — Valemáren a kincstári uradalmi ispánságnál 1886. évi novemberhó 9-én, d. e. 10 órakor a bakamezői, bulzai, pozsgai, gyuliczai és pernyesti határban fekvő k. estári földbérletek, továbbá a valemárei, lalasincai és pozsgai halászat, végre a grossi (Krassó m.), pozsgai és zabalczi italmerési jogok.

Aradon, 1886. októberhó 25.

M. kir. államjóságigazgatóság

Erdélyi gyártmány. Pokrócz, szőnyeg

és saját gyártmányu legjobb minőségű

takarókat és matraccokat

csodálatos olcsó áron árusít

REICH B. KÁROLY.

Főraktár:

Szabadságtér 1. sz. alatt:

Fióközlet:

Herman-udvar, főtér 14.

CACAO és CHOCOLADE

VICTOR

SCHMIDT & SÖHNE

melyek az első bécsi konyhaművészeti kiállításon a legmagasabb díjjal, a kitüntetés oklevéllel lettek megjutalmazva, csak hatóságilag beiktatott védjegyük és cégünk alatt valódiak. Kapható minden birneves kereskedő úrnál és csemegekerekedőnél. Aradon

ELIAS ARMIN urnál.

Vidékre postai utánvétellel küldetnek szét.

Victor Schmidt & Söhne,

cs. kir. orsz. enged. gyárosok.

Gvár és központi szétküldési hely: Bécs, V. Allee-gasse, Nr. 48. (a déli vasut mon. t.)

Sirkoszoruk

nagy választékban.

Diszesen összeállított művirágokból, szárított gyopár (Immorteln) virágokból, bádögéből, gyöngyből és viaszolt virágokból.

Erfurti szárított virágkoszorúk

ez idén különösen nagyon izlettelenen összeállítva, kiváltepen azért nagyon előnyösek, hogy egész télen át szépen epségben megmaradnak, nedves időben még jobban felelevenülnek.

Az árak 40, 50, 60, 80, 1 frt, 1.25, 1.50 kr.

Finomabb 2, 3, 4, 5, 6 és 8 frt.

Egész finomak 10, 12, 15, 18 és 20 frt.

Nagyon diszes aranyozott siri-lámpák, színes füveggel 4—7 frt. — Postán küldendő koszorukat, illő dobozzal ellátva és gondosan becsomagolva, a dobozt és a csomagolást nem számítva, pontosan elszállítom.

Postai megrendelések nagy figyelemmel eszközöltetnek.

Tisztelettel

ERNYEI GYULA,

a „Zöld papagályhoz“, Aradon.

Kivont és elgyengült férf-erő.

Tehetlenség.

Biztos segély! A csász. kir. szabadalm. carbon zuhanyval bárki is meggyógyíthatja minden káros következmény nélkül, állandóan s gyakran már 2 nap alatt, meg a gyógyíthatatlannak látszó évek óta tartó tehetlenséget is. Kellenez, külsőleg észrevehetlen gyógymód. A legelőbből prof. és orvosi szaklapok a legmelegebb orvosi ajánlatok s a gyökeresen kigyógyítottak ezének köszönő-iratai, minden érdek nélkül ajánlják minden szenvedőnek a carbon-zuhany használatát, mely állandó sikert biztosít. Teljesen felszerelve, használati utasítással s legelőbből professor orvosi nyilvántásával 5 frt 80 kr. Titoktartás melletti megküldés és csomagolás. Tartalma és eredete fel nem ismerhető. A csász. kir. szabadalm. carbon-zuhany főraktár: Wien, VI., Mariahilferstrasse Nr. 80. 613—10.52

Arverési hirdetmény.

A Kossuth-utczai laktanyához szükséges ablakok és ajtók elvállalása iránt f. é. november 2-dikán, délelőtt 10 órakor árlejtést fog a gazdasági szék tartani. Kikiáltási ár 475 frt 44 kr., mely összegnek 10 százaléka bámompénzül leteendő. Árverési lehet szóval, vagy írásbeli zárt ajánlatokkal, mely utóbbiakhoz a bámompénz melléklendő s melyekben kifejezve kell lenni, hogy a vállalkozni kívánó a feltételeket ismeri és elfogadja. A feltételek és költségvetés előzőleg is a gazdasági szék elnökénél, Parecz István tanácsnok úrnál megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1886. évi októberhó 19-én tartott üléséből.

Varjassy Lajos, aljegyző.

Kincsem-sorsjegyek kaphatók a lap kiadáshivatalában.

Kincsem 1 sorsjegy 10

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, váczai-utczá 6. sz.

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A központi személypályaudvarral szemben lévő szállodában feleslegessé vált s a magyar államvasutak alkalmazottjai nyugdíjintézetének tulajdonát képező szobabereendezési tárgyak egészben vagy részben eladatnak.

Ezen tárgyak következők:

Ruganymatracz 40 drb.	Éjjeli edény 48 drb.
Szalma (ék) párna 50 drb.	Lőszór matracz 50 drb.
Toil párna 44 drb.	Lőszór párna 44 drb.
Téli ágypokrócz 44 drb.	Nyári ágypokrócz 44 drb.
Kis szőnyeg egy 49 drb.	Éjjeli szekrény 49 drb.
el 49 drb.	Asztal 34 drb.
Pamlag (ottoman) 37 drb.	Párnás karszék 28 drb.
Szék haj fából 59 drb.	Ruha-szekrény 39 drb.
Ruhatartó 34 drb.	Függöny, tartókkal 50 drb.
Függöny, tartók 3 drb.	Tükör 35 drb.
nélkül 3 drb.	Mosdó-asztal 36 drb.
Bőrdöntartó 31 drb.	Kórkoró 49 drb.
Mosdó-tál 49 drb.	Fogkefzetartó 49 drb.
Szappantartó 49 drb.	Köpőláda 47 drb.
Gyertyatartó 48 drb.	Ágy 50 drb.

Mindezen tárgyak kiváló minőségűek, majdnem teljesen újak és szállodák, fürdői lakházak, valamint magán lakások berendezésére is igen alkalmasak.

Az eladás a beszerzési áron jóval alól történik.

A venni szándékozők a tárgyakat a személypályaudvarral szemben lévő házcsoprt VI. sz. ház II-ik emeletén, naponként délután 4-től 5 óráig Steiner Ig-názt raktárnok közvetítése mellett megtekinthetik s az eladási árak iránt ugyanittől tájékozást szerezhetnek.

Budapest, 1886. október 28.

Az elnök-igazgató helyett Czigler, igazgató.

Elet-ital

gyógyerővel bíró, növényanyagokból készített és sok híres orvos jóváhagyása és más jeles személyek számos elismerése szerint

kitűnő háziszser

váltó- és mosárláz és emésztéshány, hál- és gyomorgörcs, epeinger, hányás, tengeri betegség, vízeletztorulás, álmatlanság sat. ellen. — Az „Elet-ital“, a mely több oldalról és a többi között a bécsi cs. kir. egyetemen is elemetizett, a nyert bizonyítványok szerint a chinát és más káros alkarszereket nem tartalmaz.

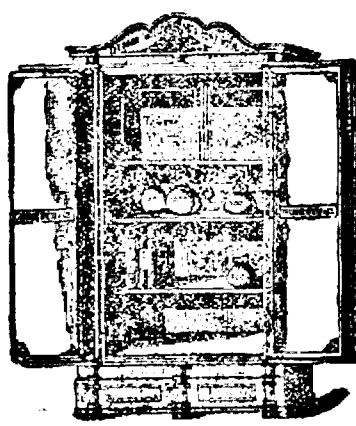
Ára egy nagy üveggel 65 kr., kisebb üveggel 50 kr. Használati utasítás minden üveghöz mellékeltek.

Kapható: Brázy Kálmán, nagykereskedőnél Budapest, Múzeum-körút 23. sz.

Továbbá kapható:

Aradon: Tones F. és társa, Rozsnyay Máttyás. Kis István, Földes Kelemen, Schäffer Adolf, Csász. Nándor, Marx Adolf, Elias Armin, Gutman Samu, Ring J., Berdik J., Wechsler és Nagy, Stampf G., Kamenszky J., Meer Mor, Lazar J., Brunhuber Nándor, Simon Károly, Duzsek F., Baumann Benedek, Illits Arzen, Wertheimer Vilmos, Gruber István, Glück K., Popper Béla, Hannold C., Reiss W., Weiss David és Faber Anna uraknál. 652—2.3

Singer | A „NÁDOR“-SZALLODÁVAL SZEMBEN. | Singer

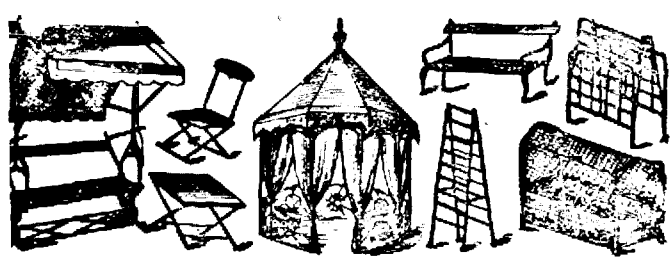

Amerikai varrógépek, vasbutor és pénzszekevények

gyári raktára

SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta

Azonkívül ajánlom

vasbutor gyári raktáromat nagyválasztékban.

Valódi amerikai Howe,

nevezetesen

WEHLER & WILSON,

Singer, Grover s kézi varrógépek

családok, szobák és cipészek részére.

Mindennemű varrógépek javítása is eszközöltetik.

Varrógépekhez szükséges kellekek.

Wiese T. és Tsa

a cs. kir. osztrák és a kir. magyar ministeriumok s államvasutak szállítói tűz és betörés ellen biztos

gyári raktára.

pénzszekevények

Közsegek számára kivételesen 25% engedmény.

ROSENBLÜH II. és TÁRSA

Arad, Szabadságtér.

A bekövetkezendő őszi időnyre van szerencsénk a t. cz. közönség becses figyelmét

dúsan felszerelt raktárunkra

felhívni.

Szövegeink első rangú angol és francia gyárosok gyártmányai, mindenkor

a divat ujdonságai

minden minőségben, ismert **olesó árban.**

582-13.58

Nagy választék:

fekete terno, alapin, cachemir nemkülömben selyemszövetek és

fekete divat-szövetekben, színes selyem diszek, plüschekben.

Továbbá:

valódi jó mosó cosmanosi barchentekben.

A fent soroltakon kívül felemlítjük még, hogy

Siegl János és társa

Schroll Benedek és fia

első rangú gyárosok vászon-raktárát első rangú chiffon-gyárosok raktárát
birjuk és gyári áron árusítjuk.

Mindezekon kívül nagy raktár jutte-szövet és függönyökben, szőnyegekben,
berlini és posztó-kendőkben s számos meg nem említett tárgyakban.

Ugyszintén dus választék kitűnő minőségű kész fehérneműekben.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek,

s csakis ily uton szerezhetnek t. vevőink meggyőződést áruinkról.

M. kir. II. honvéd kerületi parancsnokság.

7102. szám.

664-1

Pályázati hirdetés.

A m. kir. honvédségnél elviseit ruházat és felszerelés hulladékainak megvételére a honvédelmi m. kir. miniszter urnak f. évi 42984/VI. számú intézkedésével pályázat hirdetett, melyhez az 50 kros bélyeggel ellátott és magyar nyelven szerkesztett ajánlat 500 forintnyi bányapénzzel, folyó évi november 20-án déli 12 óráig, a honvédelmi miniszterium segédhivatalának főigazgatójánál (vár, Szt-Györgytér 3. szám) benyújtandók.

Javítások olcsón elvállaltatnak.

KNIZER ILONA

női divatáru-terme.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy 18 év óta fennálló és a legjobb hírnévnek örvendő

női divatáru-termet

az Eötvös-utca 1. sz. házból a fűtőren lévő Arena-épületbe helyeztem által. Együttal ajánlom a téli időnyre legjobban felszerelt

női-, leány- és gyermekkalapok,

s minden szakbavágó ezikkekből álló raktáromat.

Termemben a legújabb divatu, izléses munkák a legutányosabban készítettnek.

Szíves pártfogását kérve

alázatos szolgálja:

KNIZER ILONA.

661-1.2

Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek.

3333/1886. szám.

Hirdetmény.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak szolgásményzet részére beszerzendő úgy téli mint nyári teljes egyenruházat szállítására, mely a m. kir. államvasutaknál rendszeresített egyenruhák szabása és kiállításához mindenben hasonló, nyilvános pályázat hirdettetik.

A vállalkozni akaró cég tartozik a készitendő ruhadarabok posztó-mintáival felszerelt ajánlatát legkésőbb f. é. novemberhó 15-ig anynyival inkább az igazgatóshoz benyújtani, mivel később beérkezett ajánlatok tekintetbe nem vétethetnek.

Ez ügyben anyagkezelőségünk bővebb felvilágosítással szolgálhat.

Arad, 1886. októberhó 29-én.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága.

BAZILIKA SORSJEGYEK,

főnyeremény 120,000 frt,

első huzás november 2-án

délutáni 5 órakor,

eredeti darabokban a huzásig kaphatók

Wallfisch Armin,

bank- és váltó-üzlete Aradon.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Hungária-ir,

mely bármely a fentebb említett bajokat, használati utasítás szerint legfeljebb 8 nap alatt gyógyít. Ugyszintén az általános közkezdeltseguet örvendő

Hungária-arcz-eréme

mely az arczbört mindig simán, finoman, pat-tanásoktól, bőr-atkáktól (Mitesser) vagy bármilyen kiütésektől mentve tartja. Arak használati utasítással „Hungária-ir” egy üveg 1, 1.50, 2, 3 frt, — „Hungária arc-eréme” 1 és 2 frt.

Kapható Bpsten: Török József Király-utca, Neruda Nándor Hatvani-utca, Dankovszky István József-tér 2. sz. Králik és Rökkert Sebestyén-utca 6. sz., Wieselmann Ign. Kis-korona-utca, Staerck D. Fő-utca 20. szám. Wettin M. Károly-utca 3. szám és a központi szétküldési raktárban:

Molnár Endre,

Budapest, 665-1.10

Kerepesi-ut 13. sz. alatt.

Discretio mellett

tőzsdei-operációk a legszolidabb feltételekkel és szigorú kezeléssel eszközöltetnek. Legjobb referenciák.

Kérdések F. R. jegy alatt

GOLDBERGER A. V.

hirdetési irodájához, Budapest, vaczi-utca

666-1.10

9. sz. intézendők.

Fertőtelenítő szerek,

carbolpor, carbolsav,

kristályozott carbol, zöldgálicz és clormész

a legolesőbb napi áron

hisitatlan minőségű

kapható

ELIAS ARMIN

üzletében

ARADON.

Hirdetmény.

A magy. kir. VIII. számú honvéd gyalog fel-dandár-vezetőség 2. a. kelt értesítése, illetőleg közös megállapodás folytán az ellenőrzési szemlének megtartására folyó 1886. novemberhó 3. és 4. napjára határozottat.

Ezen szemlére mindazon magy. kir. honvédlegénység, azok kivételével, kik a lefolyt évben csapatjukhoz beszüllitva vagy tényleges szolgálatra bevonulva voltak, nevezetesen az 1875., 1876., 1877., 1880. és 1882. évben besorozott honvédek és csász. kir. Landwehrek tekintet nélkül csapatjukra vagy fegyvernemükre a Kosuth-utcai honvéd-laktanyában, és pedig a helybeli illetőségűek november 3-án, az idegen illetőségűek november 4-én, mindenkor reggelt 9 órakor honvédigazolványaikkal pontosan megjelenni köteleztetnek, figyelmeztetvén, hogy mindazon honvédek vagy cs. kir. Landwehrek, kik elmaradnak, a fegyelmi szabályok értelmében szigorúan meg fognak büntettetni.

Aradon, 1886. október 27-én.

A városi tanács.

Minden kiállitáson első díj.

Tekintettel az uralgó cholera-veszélyre és azon sajnos körülményre, hogy ezen járványos betegség Arad város rossz ivóvizében nagyon is veszedelmes támaszra talál, egészségi szempontból a közjónak vélünk szolgálatot tenni, a midőn mindenkinek a legmelegebben ajánljuk, hogy a rendes ivóvíz helyett kizárólag

krondorfi savanyuvizet

igyek, mely ezélből Aradon főraktárt létesítettünk. Ma, midőn már a nagyközönség az ország minden részében eddig még nem ismert arányokban részesíti előnyben ezen megbecsülhetetlen savanyuvizet és ezt az általános ítélet legelső helyre helyezi, talán szükségtelen lesz minőségét még különösen hangsúlyozni. Ugy vagyunk meggyőződve, hogy a krondorfi savanyuviz egy gondos háziaszszony háztartásában sem fog hiányozni.

A krondorfi savanyuviz rendkívüli olcsóságánál fogva mindenki által beszerezhető. Különös használati utasítást mellőzhetünk, miután ezen ásványviz a nap minden szakában úgy tisztán, valamint borral, citrommedvvel vagy egyéb gyümölcsnedvekkel élvezhető.

Tíz üvegtől kezdve a város területén házhoz szállitunk minden rendelményt.

Áraink:

1 1/10 literes palaczk 28 kr.

1 1/10 literes palaczk 24 kr.

1 1/10 literes palaczk 18 kr.

Az üres üvegeket vissza vesszük: 1 1/10 literes palaczkot 4 krral darabonként: 1 1/10 literes palaczkot 3 krral; 1 1/10 literes palaczkot 2 krral darabonként.

Aradi főraktárunk vezetését KELL DÁVID urra biztuk.

Tisztelettel

Főraktár Aradon: Szabadság-tér 8. sz. házban.

a Krondorfi savanyukut magyarországi főraktára
Schwimmer és Kell, Budapest.

665-2.3

Minden kiállitáson első díj.